

Данилейченко Наталія Миколаївна,
викладач фізики та астрономії,
Промисловий фаховий коледж
Дніпровського національного
університету ім. О.Гончара,
м. Жовті Води

СЦЕНАРІЙ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ «ВІДЛУННЯ ЧОРНОБИЛЯ»

Одним із важливих напрямків виховної роботи є формування екологічної культури. Проявом екологічної культури є екологічна компетентність, яка невіддільна від особистісної відповідальності.

Останнім часом молоді люди мало цікавляться про долю тих, хто врятував світ від наслідків найбільшої техногенної катастрофи ХХ сторіччя - аварії на четвертому енергоблоці Чорнобильської атомної електростанції (ЧАЕС). Тому необхідно шукати шляхи підвищення інтересу студентів до екологічних проблем через різні форми позааудиторної роботи. Однією з ефективних форм є проведення зустрічей з безпосередніми учасниками ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

СЦЕНАРІЙ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

Тема виховного заходу: «Відлуння Чорнобиля».

Мета виховного заходу: показати чорнобильську аварію, як наймасштабнішу техногенну катастрофу ХХ століття, висвітлити героїчні дії ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС, створити умови для набуття студентами комунікативних навичок.

Місце проведення: конференц-зала коледжу.

Форма проведення: зустріч з почесними громадянами міста Жовті Води, членами Всеукраїнської громадської організації «Союз Чорнобиль України».

Обладнання і оформлення: комп'ютер, проектор, метроном, свічка, мультимедійна презентація, подарунки для гостей, малюнки студентів на Чорнобильську тематику.

План проведення заходу:

1. Вступне слово викладача.
2. Знайомство з ліквідаторами наслідків аварії на Чорнобильській АЕС».
3. Виступи студентів.
4. Спогади ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, членів Всеукраїнської громадської організації «Союз Чорнобиль України».
5. Завершальне слово викладача та подяка від студентів.

Вступне слово викладача

Добрий день шановні присутні в цій залі. В нашому навчальному закладі традиційно відбуваються зустрічі з ліквідаторами наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, членами Всеукраїнського об'єднання «Союз Чорнобиль України».

На зустріч ми запросили :

1. Сікуна Віктора Андрійовича - полковника запасу, начальника 13 - го району будівельних робіт;

2. Леденьова Олександра Івановича - керівника робіт по дослідженню радіоактивних відходів на ЧАЕС, заступника директора з науки та технологіям Державного підприємства «Науково-технічний центр дезактивації».

Виступи студентів

Студент 1.

Більш як 35 років відділяє нас від Чорнобильської катастрофи, а той чорний день трагедії продовжує хвилювати людей: і тих, кого він зачепив своїм недобрим крилом, і тих, хто пізніше народився далеко від покривдженої землі. Цей день не минув безслідно, він приніс світу багато трагедій і буде завжди об'єднувати всіх одним спогадом, однією печаллю, однією надією.

Студент 2.

У ніч з 25 на 26 квітня 1986 року сталася найбільша техногенна катастрофа ХХ сторіччя - аварія на четвертому енергоблоці Чорнобильської атомної електростанції (ЧАЕС), розташованої у м. Прип'ять Київської області.

Масштаби цієї події набули характеру велетенської екологічної катастрофи. Збитки від катастрофи не піддаються обліку, бо неможливо оцінити шкоду, завдану здоров'ю людей, втрати від радіоактивного забруднення довкілля, орних земель, джерел водопостачання, рідних домівок. Радіоактивними нуклідами забруднено близько 5 тис. населених пунктів України, Білорусі та Росії, що склало понад 145 тис. квадратних кілометрів їх територій.

Студент 3.

Смертоносна пляма в Україні накрила 2218 селищ та міст із населенням приблизно 2,4 млн людей. Загальна площа радіаційного забруднення в нашій державі склала понад 54 тис. квадратних кілометрів у 12 областях. На карті України з'явилась 30-кілометрова «зона відчуження». Чорнобильська аварія призвела до безпрецедентного опромінення близько 5 млн людей в Україні та в сусідніх країнах. Таке масштабне забруднення спричинило радіоекологічні, медичні, а також значні соціально-економічні наслідки.

Студент 4.

26 квітня є днем пам'яті як про найбільшу техногенну катастрофу, так і днем вшанування героїзму пожежників, експлуатаційного персоналу Чорнобильської атомної електростанції, військовослужбовців, будівельників, учених, медиків, які брали участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Подвиг цих людей назавжди вписано до літопису людської мужності, він навічно залишиться в пам'яті українського народу.

Студент 5.

26 квітня - День національної жалоби. Про те, що сталося не можна забувати. Лише пам'ять і вдячність тих, хто живе на опаленій радіацією землі, може бути хоч якоюсь винагородою тим, хто поклав на цей «атомний вівтар» своє життя та здоров'я. (оголошується хвилина мовчання)

Викладач.

Важко вести розмову про трагедію Чорнобиля, але ще важче відчувати «Відлуння Чорнобиля». Доля повела у Чорнобиль «ліквідаторів» різними шляхами. Одні потрапили туди за покликом душі, інших привели професійні обов'язки або повістка з військомату.

Про свій шлях до Чорнобиля розкажуть наші гості.

Спогади тих, хто одними із перших долучився до ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС

В.А. Сікун - начальник 13-го району УБ-605, полковник: Для багатьох жителів України та всього світу 1986 рік пов'язаний із двома датами: вибухом реактора на ЧАЕС і перемогою науки, прогресу і самовідданості, героїзму народу в закритті воронки саркофагом. На ліквідацію аварії йшли військові будівельники та цивільні фахівці. В останніх числах грудня 1986 року в газеті «Правда» з'явився сенсаційний знімок - «Кучугури снігу під покрівлею саркофага». Саркофаг не став герметичним для радіоактивного пилу. Були вжиті заходи зі зварювання листів покрівлі без присутності людини за допомогою відеокамер і автоматизованих пристосувань на дахах. Для ліквідації оглядових вікон на позначці +63 м, звідки були зроблені знімки, вручну було піднято гвинтовими сходами близько 4 тисяч блоків вагою по 60 кг, розчин, свинцеві плити та викладена стіна 24 м довжиною і 6 м заввишки. Наступним етапом робіт було посилення конструкцій каркасу. Шість поверхів, з них 3 підвальних по 6 м заввишки кожен. Пекельна робота - все вручну, на межі людських сил. Після закінчення робіт стало відомо, що на даху цієї будівлі лежить 5 тисяч кубів бетону, який потрапив при бетонуванні стіни саркофага від прориву опалубки. А це 12500 тонн додаткового навантаження. Аварія могла поховати всіх працівників без перспективи пошуків і вилучення, а працювало там по 120 осіб у зміну. За допомогою бурильних установок і спеціального порошку, цей бетон був зруйнований і утилізований на сховище відходів, оскільки він був із підвищеним фоном. Протягом трьох місяців у 13-й район виходило 3600 осіб по 900 осіб у зміну, без вихідних і свят. У

більшості випадків завдання були не тільки на знання і вміння за професією, а треба було застосовувати те, що раніше не використовувалось на практиці.

Над зруйнованим реактором через 30 років французькими та українськими фахівцями була споруджена арка вагою в три Ейфелеві вежі, що накрила старий саркофаг. Це стало можливим на відстані 350 метрів від старого саркофага в безпечній радіаційній зоні.

Лєдєньов О.І - керівник робіт по дослідженню радіоактивних відходів, розміщених в сховищах Чорнобильської зони відчуження та прилеглих до неї територій.: Особливої уваги заслуговує технічна сторона ліквідації аварії. У стислі строки була створена залізобетонна стіна глибиною до 100 метрів і довжиною близько трьох кілометрів, яка слугувала б захисним бар'єром, також були проведені роботи по зменшенню кількості опадів над територією чорнобильської зони. Створення захисного бар'єра, який би запобіг міграції радіонуклідів у ріку Прип'ять із підземними водами, стало актуальним відразу після аналізу радіаційної обстановки в районі зруйнованого реактора ЧАЕС.

Вчені побоювалися, що при можливому забрудненні ґрунтових вод проммайданчика Чорнобильської АЕС, куди випала більша частина радіонуклідів зі зруйнованого реактора, радіоактивні речовини можуть безперешкодно надходити в найближчу водну артерію - ріку Прип'ять. Оскільки ріка Прип'ять упадає в Київське водоймище, її екологічний стан відіграє істотну роль у водопостачанні не тільки Київського регіону, але й центральної частини України. Внаслідок цього, захист ріки від радіоактивних речовин у гострий період ліквідації аварії, був вкрай гострим та життєво необхідним. Були побудовані спеціальні захисні дамби, закритий стік з меліоративних систем, що перебувають у зоні відчуження. Фахівці виконали унікальні роботи в надзвичайно небезпечних умовах.

Завершальне слово викладача

Аварія на ЧАЕС стала новою віхою в історії атомної енергетики, показала наскільки небезпечна сила атома позбавлена контролю.

Кожна людина є частиною природи, тому повинна відповідати за власні дії у навколишньому світі. Порушення єдності природи як цілого призводить до загибелі людства як її частини.

Виховання екологічної культури студентської молоді – це процес творчий, зорієнтований на проблеми пов'язані з особливостями регіону.

Місто Жовті Води Дніпропетровської області - це природна схованка уранової руди. Кожен мешканець міста усвідомлює природну небезпеку нашого регіону. Тому студентська молодь охоче залучається до заходів, пов'язаних з природоохоронною діяльністю, наприклад: озеленення території; допомога ветеранам-чорнобильцям; підтримування у належному стані території навколо пам'ятника жовтоводцям-чорнобильцям; участь у проведенні мітингів до Дня вшанування ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС.

Від гостей під час їх виступу лунали побажання студентам та викладачам.

Студенти подякували почесним гостям за дуже цікаву зустріч, зробили фото на згадку, вручили пам'ятні подарунки. Піснею на слова В. Кукоби «Слава Героям Чорнобиля» закінчується зустріч з ліквідаторами аварії на ЧАЕС.

Після закінчення виховного заходу гості та студенти поклали квіти до пам'ятника жовтоводцям-чорнобильцям, на стелах якого викарбувані 902 прізвища. Серед яких прізвища дідусів студентів Жовтоводського промислового фахового коледжу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексиевич С.А. «Чернобыльская молитва» - М.: Остожье, 1997. 224 с.
2. Висоцька О.Є. «Випереджуюча освіта для сталого розвитку: методологія, методика, технології.» Дніпропетровськ, «Акцент ПП», 2012.
3. Карпан Н. В. «Чернобыль. Месть мирного атома.» Киев: ЧП «КантриЛайф», 2005.
4. Дуська Н. Виховне навчання як пріоритет сучасної освітянської політики в Україні/ Нові технології навчання: збірник наукових праць. ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». Київ, 2020. Вип.94. С.90-93